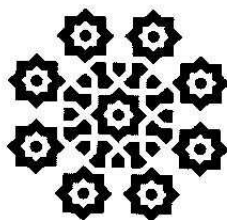

مناجات المستغفرين بالاسحار

عباس فيض زاهد

فیض نسب، عباس	برشناد
مناجات المستغفرین بالاسحار/عباس فیض نسب؛ ویراستار و	عنوان / نام پدید
صفحه پرداز مسلم خسروی.	مشخصات نشر:
کاشان: مجلس افروز، ۱۳۹۷.	مشخصات ظاهری:
۹۶ س، ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.	شابک:
۱۶۰۰ ریال: ۹-۶-۹۸۰۰۴-۹۸۰۰۰-۶۷۸	وضعیت فهرست نویسی:
فبا	موضوع:
فارسی - بی	موضوع:
کتابخانه	موضوع:
علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. --	موضوع:
دعاهای	
Ali ibn Abi-talib, Imam I, ۶۰۰-۶۶۱ -- Prayers	موضوع:
علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- آثار	موضوع:
منسوب	
Ali ibn Abi-talib, Imam I, ۶۰۰-۶۶۱ -- Authorship	موضوع:
توبه (اسلام) -- کتابهای دعا	موضوع:
Repentance -- Islam -- Prayers and devotions	موضوع:
۱۳۹۷ ف ۹م ۵/۶/۳۹۶ BP	رده بندی کنگره:
۹۵۱۶/۲۹۷	رده بندی دیویی:
۵۳۵۹۸۳۲	شماره کتابشناسی ملی:

مناجات المستغفرین بالاسحار

نویسنده: عباس فیض نسب
ویراستار و صفحه‌پرداز: مسلم خسروی
طراح جلد: سید حسین آقامیری
ناشر: مجلس افروز

چاپ: بوستان کتاب ۵ نوبت چاپ: اول ۵ تاریخ چاپ: زمستان ۱۳۹۷
شمارگان: ۵۰۰ قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۰۰۴-۶-۹

آدرس ناشر: کاشان، بلوار باهنر، کوی شهید مفتحی، پلاک ۵۴، مؤسسه فرهنگی راه‌روشن
تلفن: ۰۳۱-۵۵۵۸۱۹۳۹

مقدمه

آيَةُ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ
الطَّاهِرِينَ.
قال الله تبارك وتعالى: «اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ
غَفَّارًا.»^۱

«طلب مغفرت کنید از پروردگار، تا آن که همانا او غفار است.»

استغفار در لغت به معنای طلب غفران، مغفرت می باشد.

غَفَرُوْ غُفْرَان یعنی پوشاندن چیزی از چرکی و پیدایی و طلب
مغفرت از خدا معنایش این می شود که انسان از خدا درخواست
می کند زشتی های گناهان را برای او بپوشاند و او را مصون از عتاب
گناهانش قرار دهد.

و شاید بتوان گفت که ریشه استغفار از مَغْفَر به معنای کلاه خود
می باشد که معنی استغفار این می شود که همانگونه که پوشیدن کلاه

۱. سوره نوح، آیه ۱۰.

خود لازم و واجب است از خدا می‌خواهیم که به صورت لزوم ما را از زشتی گناهان بپوشاند. یا به وسیله استغفار مصونمان بدارد. چون گذاشتن کلاه خود، بر سر در جنگ لازم است.

فلذا از جمله اموری که بر انسان لازم است و حتی وجوب و لزوم فوری دارد توبه و استغفار می‌باشد.

که لازم است هرچه سریعتر انسان به مقام غفاریت حق تعالی پناه برد که این همان استغفار است که بعد از توبه حاصل می‌شود.

منتهی لازم است این طالب مغفرت از مقام غفاریت حق تعالی همراه با تضرع و راء و رناله باشد.

شاید بتوان توبه را تشبیه به «لعان»^۱ یعنی انسان نفی می‌کند آن اعمالی را که از او سر زده مثل اینکه پنهانی که بدنیا آمده و او منکر آنست که فرزند اوست.

وقتی لعان صورت گرفت دیگر این فرزند ابلا در شخص لعان کننده حساب نمی‌شود کما اینکه بعد از توبه مثل اینکه این اعمال صادر شده از این بنده نبوده است. کما اینکه پیامبر اگر توبه می‌کرد می‌فرمود:

التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ.^۲

هرکس از گناهی توبه کند مثل این است که اصلاً آن گناه را انجام نداده است.

۱. وقتی مردی به زنش تهمت زنا بزند، باید چهار مرتبه قسم بخورد و زن هم اگر انکار کرد، چهار مرتبه قسم بخورد. در مرتبه پنجم همدیگر را لعن کنند و بعد از آن حرام ابدی می‌شوند.

۲. بحار الانوار، ج ۶، ص ۴۱.

و شاید همین استغفار سبب شود که به برکت غفاریت خدا اعضا و جوارح و مکان و زمان هم شهادتشان را علیه گنه کار نفی کنند و خدا گناهان او را مستور بدارد.

چون مقتضای کرامت حق تعالی اقتضا می‌کند که انسان توبه کنند پیش احدی سرافکنده نباشد. مگر خود خدا، و اگر این استغفار با خلوص و از روی حقیقت واقع شود شاید علاوه بر آثار اخروی آثار دنیوی هم باشد، باشد، که به بعضی از آنها در قرآن اشاره می‌شود:

«یا اینکه در استغفار موجب بخشش ظلم می‌شود.»^۱ یا اینکه سبب تقرب الی الله و ثبات دعا می‌گردد.^۲

یا اینکه سبب عفو و رحمت الهی می‌شود.^۳ و یا اینکه سبب ثبات و رخصت و خرداری از مودت خدا و خلق می‌شود.^۴

و یا اینکه سبب رحمت خاص خدا می‌شود.^۵ و حتی فرمود خدا آنها را عذاب نمی‌کند و می‌داند که استغفار می‌کنند.^۶

و از مفهوم مخالف آیه ۸۰ سورة توبه:

۱. سورة آل عمران، آیه ۱۳۵.

۲. سورة هود، آیه ۶۱.

۳. سورة نوح، آیات ۱۰ و ۱۱.

۴. سورة هود، آیه ۹۰.

۵. همان.

۶. سورة انفال، آیه ۳۳.

... إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ...

اگر هفتاد مرتبه هم برای منافقان طلب مغفرت کنی، خدا آنها را نمی‌بخشد.

من توان استفاده کرد که هفتاد مرتبه استغفار برای دیگران غیر از عافین، مثمر ثمر است هرچند استغفار ما مانند استغفار پیامبر ﷺ نیست خدا انسان گنه کار و توبه کننده واقعی علاوه بر ثمرات اخروی از ثمرات دنیوی طبق این آیات بهره خواهد برد.
و در روایت هم آثار زیادی برای استغفار مطرح شده که به چند مورد آن اشاره می‌سیم:

▲ استغفار موجب حل شدن گناهان می‌شود.^۱

▲ موجب دفع بلا می‌شود.^۲

▲ سبب ازدیاد رزق و نفی فقر و فاقه می‌باشد.^۳

▲ بهترین عبادت و جامع‌ترین دعاست.^۴

▲ عالی‌ترین توسل است.^۵

▲ اسلحه گنه‌کار است.^۶

در روایتی از امیرالمؤمنین علی علیه السلام نقل شده که فرمودند:

۱. میزان الحکمه، ج ۷، ص ۲۴۶.

۲. همان.

۳. همان، ص ۲۵۲.

۴. همان، ص ۲۴۷.

۵. همان، ص ۲۴۶.

۶. همان.

با استغفار خودتان را معطر کنید که بوی گند گناهان، شما را بی آبرو و مفتضح نکند.^۱

و در روایتی دیگر فرمود: «خوشا بحال کسی که در نامه اعمالش روز قیامت زیر هر گناهی یک استغفار هم ثبت شده است.»^۲

پیامبر ﷺ فرمودند: «زیاد استغفار کنید چون خدا استغفار را به شما یاد داد که از گناهان شما درگذرد.»^۳

باید بدان این نوع استغفار را که امیرالمؤمنین ﷺ به آن اعرابی یاد داد یک نمونه است برای استغفار دانست که در سحرگاهان می توان آن را انجام داد. امید آنکه جزء انسان هایی باشیم که خدا آنها را مدح نموده و فرمود: «وَبِأَسْحَارِهِمْ يَسْتَغْفِرُونَ ... وَالْمَسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ»^۴.

بهترین استغفاری که می توان در نیمه های شب و سحرگاهان نمود و با خدای خود عشق بازی کرد شاید بتوان گفت همین استغفاری است که حضرت علی ﷺ به اعرابی تعلیم نمود و نقل شده خودش هر شب سحرگاهان این استغفارها را به پیشگامان^۵ هم انجام می داده است.

۱. بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۲۷۸.

۲. همان، ج ۵، ص ۳۹۲.

۳. همان، ج ۷، ص ۳۴۷.

۴. سوره ذاریات، آیه ۱۸.

۵. سوره آل عمران، آیه ۱۷.

امید است ما هم بتوانیم راهروی آن امام بر حق وقائد غرّ
المُحَجَّلین باشیم.

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته

عباس فیض نسب

۱۶ / رجب / ۱۴۳۸

مصادف با ۲۴ / ۱ / ۱۳۹۶

www.ketab.ir